

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003754

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-09-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національної академії внутрішніх справ № 1595 від 11.11.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любченко Тетяна Сергіївна

2. Tetayna Liubchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 22-10-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10905

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77

Тема дисертації:

1. Кримінальна відповідальність за умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи
2. Criminal liability for intentional destruction or damage to the property of a defender or a representative of a person

Реферат:

1. В роботі висвітлено теоретико-методологічні та історичні аспекти, здійснено аналіз зарубіжного законодавства, надана юридична характеристика зазначеного складу кримінального правопорушення, розкриті особливості кваліфікації та покарання за вчинення умисного знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи. Визначено особливості історичного розвитку кримінальної відповідальності аналізованого діяння, що характеризується встановленням відповідальності з найдавніших часів до XV ст. – за окремі види знищення чи пошкодження чужого майна залежно від способу його вчинення; з XV ст. до початку XX ст. – за вчинення дій незалежно від виду майна; у радянський період – залежно від форм власності; з 1991 р. і до сьогодні – за умисне знищення чи пошкодження майна окремих деталізованих категорій потерпілих, коли поруч із основним складом знищення чи пошкодження майна є ряд інших спеціальних норм, які конкурують із нормою, яка закріплює основний склад. Встановлено факт

визнання умисного знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи в кримінальному законодавстві зарубіжних як форму втручання. Констатовано, що втручання в діяльність захисника чи представника особи є злочином проти життя, здоров'я чи майна потерпілого. Охарактеризовано родовий об'єкт діяння, передбаченого ст. 399 Кримінального кодексу України, яким запропоновано визнавати охоронюваний нормами Кримінального кодексу України порядок суспільних відносин у сфері здійснення правосуддя, відносини у сфері сприяння здійсненню такої діяльності та надання правової допомоги; основний безпосередній об'єкт – встановлений порядок здійснення законодавчо урегульованої діяльності, спрямованої на надання правової допомоги, додатковий обов'язковий – право власності, додатковий факультативний – здоров'я, життя, честь і гідність осіб, які здійснюють діяльність, спрямовану на надання правової допомоги, та їх близьких родичів, громадський порядок, громадська безпека. Виявлено сутність механізму завдання шкоди суспільним відносинам, які забезпечують встановлений порядок здійснення законодавчо врегульованої діяльності, спрямованої на надання правової допомоги, за якого суб'єкт з метою порушення вказаного права використовує будь-які способи знищення або пошкодження майна, що належить захиснику чи представнику особи або їх близьким родичам, у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги. Запропоновано предмет кримінальних правопорушень проти правосуддя визначати як вид матеріалізованого носія суспільних відносин у сфері правосуддя, шляхом впливу на який заподіюється шкода чи створюється загроза її заподіяння цим відносинам. Доведено, що предметом аналізованого кримінального правопорушення є рухоме чи нерухоме майно, що належить на праві власності потерпілій особі. Окреслено форми об'єктивної сторони даного діяння: а) знищення майна як протиправний руйнівний вплив на майно, в результаті чого майно припиняє існувати або втрачає здатність бути відновленим, що сприяє повній та постійній неможливості його використання за цільовим призначенням, а також припиненню права власності на нього; б) пошкодження майна як протиправний руйнівний вплив на майно, в результаті якого констатується погіршення якості чи зменшення його цінності, що сприяє частковій тимчасовій неможливості його використання відповідно до цільового призначення. Констатовано альтернативність суспільно небезпечного наслідку у вигляді знищення чи пошкодження майна, за яких розмір заподіяної шкоди на даний момент не має значення для кваліфікації. Визначено обов'язковість встановлення зв'язку між діями винного щодо знищення чи пошкодження майна і діяльністю потерпілого щодо надання правової допомоги. Доведено безпосередній зв'язок між фактом вчинення діяння та здійсненням потерпілим професійної діяльності через існування законодавчо визначеної конструкції «у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги». Вивчено ознаки суб'єкта умисного знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи, яким є фізична осудна особа, яка досягла шістнадцяти років для притягнення її до кримінальної відповідальності за ч. 1 ст. 399 Кримінального кодексу України та чотирнадцяти років – за вчинення діянь, передбачених ч. 2 або ч. 3 ст. 399 Кримінального кодексу України. Доведена наявність у даній нормі вікової диференціації суб'єктів кваліфікованого та особливо кваліфікованого складу даного правопорушення (ч. 2 та ч. 3 ст. 399 Кримінального кодексу України). Аргументується необхідність встановлення зниженого віку кримінальної відповідальності в 14 років за кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 399 Кримінального кодексу України, що обґрунтовується можливістю неповнолітніх віком від 14 років усвідомлювати цінність та важливість відносин власності та правосуддя як об'єкта кримінально-правової охорони, розуміти шкідливість умисного посягання на власність, а також визнанням власних дій та змоги керувати ними.

2. The thesis is devoted to the study of criminal liability for intentional destruction or damage to the property of a defender or a representative of a person. The paper covers theoretical, methodological and historical aspects, analyzes foreign legislation, provides a legal description of the specified criminal offense, reveals the peculiarities of qualification and punishment for intentional destruction or damage to the property of a defender or a representative of a person. The peculiarities of the historical development of criminal liability of the analyzed act have been determined, which is characterized by the establishment of responsibility from the earliest times to the 15th century - for certain types of destruction or damage to someone else's property depending on the method of its commission; from the XV century to the beginning of the twentieth century - for the commission of actions

regardless of the type of property; in the Soviet period - depending on the forms of ownership; from 1991 to the present - for the intentional destruction or damage to the property of certain detailed categories of victims, when in addition to the main composition of the destruction or damage to property there are a number of other special norms that compete with the norm that fixes the main composition. The fact of recognition of intentional destruction or damage to the property of a defender or a representative of a person in the criminal legislation as a foreign form of interference was established. It is stated that interference in the activities of a defender or representative of a person is a crime against the life, health or property of the injured person. The generic object of the act provided for in Art. 399 of the Criminal Code of Ukraine, which is proposed to recognize the order of public relations in the field of justice, protected by the norms of the Criminal Code of Ukraine, relations in the sphere of promoting the implementation of such activities and the provision of legal assistance; the main direct object is the established procedure for carrying out legally regulated activities aimed at providing legal assistance, additional mandatory - the right of ownership, additional optional - health, life, honor and dignity of persons who carry out activities aimed at providing legal assistance and their close relatives, public order, public safety. The essence of the mechanism for causing damage to public relations, which provides the established procedure for the implementation of legally regulated activities aimed at the provision of legal assistance, in which the subject, in order to violate the said right, uses any methods of destruction or damage to property belonging to a defender or representative of a person or their close relatives in connection with activities related to the provision of legal assistance, has been revealed. It is proposed to define the subject of criminal offenses against justice as a type of materialized carrier of social relations in the field of justice, by influencing which damage is caused or a threat to its infliction is created to these relations. It is proved that the subject of the analyzed criminal offense is movable or immovable property belonging to the victim on the right of ownership. The forms of the objective side of this act are outlined: a) destruction of property as an unlawful destructive effect on property, as a result of which it ceases to exist or loses the possibility of restoration, which leads to the complete and permanent impossibility of using the property for its intended purpose and termination of the right of ownership of this property; b) damage to property as an unlawful destructive effect on property, as a result of which the quality of which the value of the property deteriorates or decreases, which leads to the partial and/or temporary impossibility of using the property for its intended purpose. The alternative of a socially dangerous consequence in the form of destruction or damage to property, for which the amount of damage caused at the moment does not matter for qualification, has been stated. The obligation to establish a connection between the actions of the perpetrator regarding the destruction or damage of property and the activities of the victim to provide legal assistance was determined. The direct connection between the fact of committing an act and the victim's professional activity due to the existence of a legally defined construction "in connection with activities related to the provision of legal assistance" has been proven. The signs of the subject of intentional destruction or damage to the property of a defender or representative of a person who is a physical sane person who has reached the age of sixteen to bring him to criminal responsibility under Part 1 of Art. 399 of the Criminal Code of Ukraine and fourteen years - for committing acts provided for in Part 2 or Part 3 of Art. 399 of the Criminal Code of Ukraine. The

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Любченко Т.С. Історія розвитку законодавства про кримінальну відповідальність за умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи. Вісник Асоціації кримінального права України, 2024. Вип. 1 (21). С. 231–243. DOI : <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2024.21.306226>.
- 2. Любченко Т.С. Потерпілий у кримінальному правопорушенні, передбаченому ст. 399 Кримінального кодексу України. Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. № 2 (2024). С. 165–174. DOI : <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2024.2.17>.
- 3. Любченко Т.С. Об'єкт кримінального правопорушення, передбаченого ст. 399 Кримінального кодексу України. Філософські та методологічні проблеми права. 2024. № 2 (28). С. 99–105. DOI : <https://doi.org/10.33270/02242802.99>.
- 4. Любченко Т.С. Особливості покарання за умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи. Вісник Асоціації кримінального права України, 2025. Вип. 1 (23). С. 247–261. DOI: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2025.23.334342>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мостепанюк Людмила Олександрівна

2. Lyudmila O. Mostepanyuk

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2894-0654

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Меркулова Валентина Олександрівна

2. Valentyna O. Merkulova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1332-1113

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Авраменко Олексій Володимирович

2. Alexei V. Avramenko

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6572-3627

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вартилицька Інна Анатоліївна

2. Інна А. Вартилицька

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3447-0567

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кришевич Ольга Володимирівна
2. Olga Krishevich

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6136-8106

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тихонова Олена Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тихонова Олена Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Антощук Андрій Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна